

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1932 kl. 2 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av dels väckt motion om åtgärder för åstadkommande av vedeldning i ökad utsträckning, dels ock väckt motion angående åtgärder för ökad användning av inhemskt bränsle.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskott har till behandling i ett sammanhang upptagit två inom andra kammaren väckta och till utskottet hänvisade motioner, nämligen

nr 317 av herr *Edberg m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för skyndsamt införande av vedeldning i den utsträckning, som kan befinnas lämplig och möjlig, samt

nr 388 av herr *Selberg m. fl.*, i vilken med syfte att åstadkomma ökad användning av inhemskt bränsle föreslagits, att riksdagen måtte besluta skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan, att i motionen berörda synpunkter och förslag till åtgärder måtte komma under beaktande vid av Kungl. Maj:t föranstaltad utredning samt att Kungl. Maj:t måtte så påskynda denna utredning, att förslag om möjligt må hinna bli föremål för behandling under innevarande riksdag, så att bland annat de arbetstillfällen, som i motionen åsyftas, kunna tagas i anspråk redan detta år.

Beträffande de skäl, som av motionärerna åberopats till stöd för sålunda gjorda yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Den i föreliggande motioner till behandling upptagna frågan är uppenbarligen ur flera synpunkter av utomordentligt stor betydelse. Särskilt i nuvarande tider med en för vårt lands vidkommande mycket ogynnsam handels-

Utskottet.

balans och en synnerligen omfattande arbetslöshet skulle det givetvis vara önskvärt, om importen av utländskt bränsle kunde i största möjliga utsträckning ersättas med bränsle producerat inom landet. Utskottet anser därför i likhet med motionärerna, att frågan om vidtagandet av åtgärder i angivet syfte bör göras till föremål för en ingående prövning.

Utskottet har emellertid det oaktat funnit sig icke böra tillstyrka de av motionärerna framlagda förslagen om skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t. Orsaken härtill har närmast varit den, att frågan om åtgärder för åstadkommande av ökad användning av inhemskt bränsle redan förut är föremål för särskild uppmärksamhet från statsmakternas sida. I anledning av väckta motioner framhöll sålunda 1930 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t önskvärdheten av att en god vedeldad värmepanna om möjligt bleve utexperimenterad och av att ved i större utsträckning måtte användas som bränsle i statens verk, där så lämpligen kunde ske utan att sunda ekonomiska principer för verkens skötsel eftersattes. Sedermera har ingenjörsvetenskapsakademien arbetat dels med undersökningar rörande förbättrad vedeldningspanna och dels, med anledning av den hösten 1931 inträdda ekonomiska situationen, med frågan om möjligheterna att med rimlig ekonomi och utan större förändringar elda vanliga koks-pannor med träkol eller ved. Undersökningarna på sistnämnda område, vilka utfallit mycket gynnsamt, ha närmast resulterat i en nyligen av trycket utkommen broschyr: Råd och anvisningar för eldning av gjutna sektionsspannor med träkol och ved. Vidare må framhållas, att 1931 års skogssakkunniga i enlighet med det åt dem givna uppdraget äro sysselsatta med bland annat frågan om ökad användning av inhemskt bränsle. Beträffande bedrivandet av de sakkunnigas utredningsarbete har i de lämnade direktiven framhållits, att det syntes lämpligt, att särskilda förslag upprättades och skyndsammast möjligt framlades i skilda delar av ämnet, allt efter arbetets fortgång. I den här föreliggande frågan hava de sakkunniga, enligt vad utskottet inhämtat, den 20 februari 1932 till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet ingivit ett första betänkande med förslag om inrättandet av en statlig lånefond (för budgetåret 1932/1933 250,000 kronor) för inköp av träkolsgasgeneratorer. Ur denna fond, som skulle förvaltas av statskontoret, skulle kommerskollegium äga att enligt vissa grunder bevilja räntefria lån till varje myndig medborgare med ordnad ekonomi och till bolag för inköp av träkolsgasgenerator för användning inom landet. Frågan om avlåtande till riksdagen av proposition i detta ärende ligger sålunda för närvarande under Kungl. Maj:ts prövning. I den mån de sakkunnigas arbete fortskrider, kunna måhända jämväl andra förslag i här förevarande syfte förväntas inom en nära framtid.

Med hänsyn till det läge, vari frågan om vidtagandet av åtgärder för åstadkommande av ökad användning av inhemskt bränsle sålunda för närvarande befinner sig, och till det arbete, som enligt vad ovan framhållits på olika håll bedrives på ifrågavarande område med sikte på önskvärdheten av att skyndsamt komma fram till positiva resultat, har utskottet för sin del kommit till

den uppfattningen, att en framställning i ämnet till Kungl. Maj:t från riksdagens sida icke skulle ytterligare främja frågans utveckling.

Utskottet får därför med stöd av det anförda hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 februari 1932.

På utskottets vägnar:

G. W. KÄLLMAN.

Närvarande: herrar *Källman*, *Lundquist* i Rotebro, *Andersson* i Lindome, *Selberg*, *Wiklund* i Byske, *Hultman*, *Johansson* i Fårekulla, *Eklund*,* *Andersson* i Falkenberg* och *Waldem*.

* Ej närvarande vid justeringen.